

**MAGYAR NYELV
ÉS IRODALOM****EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Olvassa el figyelmesen a feladatokat!

Gondos mérlegelés után ossza be a 240 percet úgy, hogy minden feladatra legyen elég ideje!

Figyeljen a feladatokban adott szempontokra!

Építse be mondanivalójába ismereteit, olvasmányélményeit! Fogalmazzon meg önálló véleményt!

Gondosan szerkessze meg fogalmazását, és ügyeljen a helyesíráásra!

Ha bizonytalan, használja a helyesírási szótárt!

Eredményes munkát kívánunk!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor

Olvassa el figyelmesen az alábbi alkotást, majd válaszoljon a kérdésekre!

(1905–1937)

József Attila:
(KARÓVAL JÖTTÉL...)

Karóval jöttél, nem virággal,
feleseltél a másvilággal,
aranyat ígértél nagy zsákkal
anyádnak és most itt csücsülsz,

mint fák tövén a bolondgomba
(igy van rád, akinek van, gondja),
be vagy zárva a Hét Toronyba
és már sohasem menekülsz.

Tejfoggal kőbe mért haraptál?
Mért siettél, ha elmaradtál?
Miért nem éjszaka álmodtál?
Végre mi kellett volna, mondd?

Magadat mindig kitakartad,
sebedet mindig elvakartad,
híres vagy, hogyha ezt akartad.
S hány hét a világ? Te bolond.

Szeretted? Magához ki fűzött?
Bujdokoltál? Vajjon ki űzött?
Győzd, ami volt, ha ugyan győződ,
se késed nincs, se kenyered.

Be vagy a Hét Toronyba zárva,
örülj, ha jut tüzelőfára,
örülj, itt van egy puha párna,
hajtsd le szépen a fejedet.

(1937)

- 1. A *Karóval jöttél* című verset a költő halála után a *Szép Szó* című folyóirat közölte. Milyen kötődése volt József Attilának a folyóirathoz?**

1 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 2. József Attilán kívül kik tartoztak a Szép Szó köréhez? Legalább egy nevet említsen! Milyen világnézeti-politikai irányulás jellemezte a Szép Szó körül csoportosuló szellemi közösséget?**

.....
 .....

2 pont

- 3. A Karóval jöttél című versnek nem ismerjük a kéziratát. A Szép Szó folyóirat kefelevonataiban¹ Kóróval jöttél szerepel, míg nyomtatásban a „karóval” változat jelent meg. Fejtse ki röviden: milyen hatása lehet e sorváltozatnak, hogyan módosul általa az első sor jelentése!**

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

4 pont

- 4. A versben visszatérő motívum a Hét Torony.**

a) Mi a Héttorony, és hol bukkan föl a magyar irodalomban?

.....
 .....

2 pont

b) Milyen többletjelentéssel gazdagodik a Héttorony József Attila sajátos – „Hét Torony” – írásképe által?

.....
 .....
 .....
 .....

2 pont

¹ Nyomdai nyers levonat, ezen jelölik a szedés közben esett hibákat.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Az utolsó versszak összetett mondatában – egy kötőszót leszámítva – hiányoznak a grammatikai kapcsolóelemek. Írjon a kipontozott helyekre egy-egy odaérthető utaló-és/vagy kötőszót!

Be vagy a Hét Toronyba zárva, (.....) / örülj (.....),
 ha jut tüzelőfára,/(.....)/ örülj (....., ...) itt van egy
 puha párna,/ (.....) hajtsd le szépen a fejedet.

3 pont	
--------	--

9. Mi a szerepe a kötőszók elhagyásának? Legalább két elemet említsen!

.....

.....

.....

.....

4 pont	
--------	--

10. József Attila a 20. század első felének szinte összes stílusirányzatából merítve alkotta meg „modern klasszikusnak” is nevezhető életművét.

a) Nevezzen meg hármat e stílusirányzatok, művészeti mozgalmak közül, és mindegyikre írjon egy-egy példát (verscímet) a költő életművéből!

Stílusirányzat, művészeti mozgalom	Példa (verscím)

6 pont	
--------	--

b) Az a) pontban megnevezett stílusirányzatok közül válasszon egyet, s mutassa be legalább négy jellemzőjét!

.....

.....

.....

.....

.....

4 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11. József Attila több művében szól az elődökhöz, a kortársakhoz. Kiknek címezte a költő az alábbi sorokat?

„Bátyám, ki bortól mámoros éneket
Zengsz húrodon, Te, nézd a magyar hazát,
Csitítsd el Anna-kérő szíved
S öntsд az erőd a reménytelenbe.”

(1922)

a) .....

1 pont

„Magad emésztő, szikár alak!
Én megbántottalak.
[...]
Igy él a gazdag is, szegény is,
igy szenvedünk te is meg én is
s még jó, ha az ember harapja,
nem az embert magát harapja,
hanem valaki mást,
dudás a fuvolást,
én téged és engemet te, - „

(1933)

b) .....

1 pont

„Ahogy Hans Castorp madame Chauchat testén,
hadd lássunk át magunkon itt ez estén.
Párnás szavadon át nem üt a zaj –
mesélj arról, mi a szép, mi a baj,
emelvén szívünk a gyásztól a vágyig.”

(1937)

c) .....

1 pont

„Lombozott a por még, ám elült a zaj,
elfult a homokban a sziklamoraj.
Köt a karcsu füst is, e szelid virág
s gond érleli termón a puszta fiát.

Édes burgonyát föld darabos talaj –
Téged is földött így a gond meg a baj.
S gondoltad, mit gondolt csendjében a táj –
a hős el van vetve, teremni muszáj.”

(1937)

d) .....

1 pont

40 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		Maximális pontszám	Elért pontszám
I. Nyelvi, irodalmi, műveltségi feladatsor		40	
II. Szövegalkotási feladatok	egy mű értelmezése	25	
	reflektáló szöveg	20	
	gyakorlati szövegfajta	15	
Levonások	helyesírási hibák	15	
	írás kép	3	
ÖSSZESEN:		100	
		százalék	

_____
javító tanár

		Elért pontszám	Programba beírt pontszám
I. Nyelvi, irodalmi, műveltségi feladatsor			
II. Szövegalkotási feladatok	egy mű értelmezése		
	reflektáló szöveg		
	gyakorlati szövegfajta		
Levonások	helyesírási hibák		
	írás kép		

_____
javító tanár

_____
jegyző